

Ministerialtidende

2009

Udgivet den 11. december 2009

7. december 2009.

Nr. 112.

Cirkulæreskrivelse om sikkerhedsseler, sikkerhedsudstyr til børn og antallet af passagerer, der lovligt kan befordres

Reglerne om anvendelse af sikkerhedsseler og sikkerhedsudstyr til børn samt om antallet af passagerer, der lovligt kan befordres i biler, findes i færdselslovens §§ 80-80 b og bekendtgørelse nr. 324 af 7. april 2006 om brug af sikkerhedsseler m.v. (sikkerhedsselebekendtgørelsen), som ændret ved bekendtgørelse nr. 1113 af 30. november 2009.

Ændringsbekendtgørelsen, som træder i kraft den 15. december 2009, indebærer, at forældre – uanset de nærmere omstændigheder – ikke længere kan foretage lejlighedsvis befordring af egne børn over korte afstande uden anvendelse af særligt tilpasset sikkerhedsudstyr, jf. punkt 4 nedenfor.

Justitsministeriet kan oplyse følgende om det samlede regelsæt:

1. Godkendt sikkerhedsudstyr til børn

Det fremgår af færdselslovens § 80 a, stk. 1, at børn med en legemshøjde på under 135 cm under kørslen skal anvende godkendt sikkerhedsudstyr tilpasset barnets højde og vægt, når de befordres i andre biler end busser, på motorcykel eller på knallert, der har passagersiddepladser forsynet med sikkerhedsseler.

Efter Justitsministeriets opfattelse skal der i relation til reglerne i færdselslovens kapitel 12 ved »børn« forstås personer under 15 år, jf. herved færdselslovens § 80, stk. 4, 1. pkt., § 80 a, stk. 6, og § 80 b, stk. 4, 2. pkt. Personer på 15 år eller derover ifalder selv strafansvar ved overtrædelse af reglerne i færdselslovens kapitel 12.

Kravet i færdselslovens § 80 a, stk. 1, om anvendelse af godkendt sikkerhedsudstyr gælder også i tilfælde, hvor den passagersiddeplads, som barnet anvender, er forsynet med hoftese.

Det fremgår af Færdselsstyrelsens bekendtgørelse nr. 357 af 19. april 2006, at det særligt tilpassede sikkerhedsudstyr kun må sælges, markedsføres og anvendes, hvis det er godkendt og mærket i henhold til bestemmelserne i ECE-regulativ 44.03 eller direktiv 77/541/EØF. Dette gælder, uanset hvilken type udstyr (babystol, barnestol, selepude, m.v.) der er tale om. Udstyr, der er godkendt efter de nævnte forskrifter, bærer godkendelsesmærker, som er optrykt i bekendtgørelsen. Udstyret er endvidere mærket med et vægtinterval eller et vægtmaksimum.

2. Måling og vejning af børn

Politiet kan til enhver tid kræve måling eller vejning af børn i forbindelse med kontrol af overholdelsen af reglerne om anvendelse af godkendt sikkerhedsudstyr tilpasset barnets højde og vægt ved befordring af børn i bil, på motorcykel eller på knallert, jf. færdselslovens § 80 a, stk. 7.

3. Befordring af børn i taxi

Det følger af § 4 i sikkerhedsselebekendtgørelsen, at bestemmelsen i færdselslovens § 80 a, stk. 1, ikke gælder ved befordring af børn i taxi, når der ikke er særligt tilpasset sikkerhedsudstyr til rådighed for barnet. Barnet skal i stedet sidde på et andet sæde end forsædet og – hvis barnet er 3 år eller derover – anvende sikkerhedssele.

4. Lejlighedsvis befordring over korte afstande

Det følger af § 5, nr. 1, i sikkerhedsselebekendtgørelsen, at færdselslovens § 80 a, stk. 1, om børns anvendelse af særligt tilpasset sikkerhedsudstyr ikke gælder ved befordring af børn på 3 år eller derover i biler, der er indrettet til befordring af højst ni personer føreren medregnet, eller varebiler med en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg, når der er

tale om lejlighedsvis befordring over korte afstande, som foretages af en anden end barnets forældre i en bil, hvor der ikke er særligt tilpasset sikkerhedsudstyr til rådighed for barnet.

I disse situationer skal barnet i stedet benytte en siddeplads på et andet sæde end forsædet og anvende sikkerhedssæle.

»Lejlighedsvis befordring« kan efter Justitsministeriets opfattelse være såvel kørsel, der er planlagt i forvejen, som kørsel, der arrangeres umiddelbart forud for dens påbegyndelse.

Kørsel af oftere forekommende karakter kan efter ministeriets opfattelse ikke betegnes som lejlighedsvis.

For eksempel vil kørsel med *klassekammerater, fodboldhold m.v.* eller *bedsteforældres kørsel med børnebørn* næppe kunne betragtes som lejlighedsvis befordring, hvis der er tale om kørsel f.eks. fast én gang om ugen.

»Forældre« omfatter også stedforældre og plejeforældre.

Spørgsmålet om, hvorvidt befordring af børn, der foretages af *kommuner, regioner, institutioner, idrætssklubber og lignende*, er omfattet af undtagelsen i sikkerhedsbekendtgørelsens § 5, nr. 1, afgøres efter samme kriterier som beskrevet ovenfor.

Betingelsen i sikkerhedsselebekendtgørelsens § 5, nr. 1, om, at der skal være tale om »korte afstande«, indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at befordring over en afstand af mere end 50 km som udgangspunkt ikke kan anses for omfattet af bestemmelsen.

5. Antallet af passagerer, der lovligt kan befordres

Det fremgår af færdselslovens § 80 b, stk. 1, at antallet af passagerer, der befordres på henholdsvis forsædet og bagsædet i en bil, ikke må overstige det antal passagersiddepladser på det pågældende sæde, som er forsynet med sikkerhedssæler.

Forbuddet i færdselslovens § 80 b, stk. 1, mod at befordre flere passagerer på et sæde, end der er sikkerhedssæler til, gælder kun, når sædet er forsynet med sikkerhedssæler, jf. færdselslovens § 80 b, stk. 2. Er der ikke monteret sikkerhedssæler på forsædet og/eller bagsædet, vil antallet af personer, der lovligt kan befordres herpå, som udgangspunkt alene være begrænset af bestemmelserne færdselslo-

vens § 82, stk. 1 og 2, som bl.a. bestemmer, at passagerer ikke må være anbragt, så de hindrer førerens frie udsyn eller manøvrering af køretøjet eller er til fare for sig selv eller andre.

Muligheden for at befordre børn under 135 cm på sæder uden sikkerhedssæler er dog begrænset af færdselslovens § 80 a, stk. 2. Efter denne bestemmelse må børn under 3 år ikke befordres i biler, bortset fra busser, der ikke har passagersiddepladser forsynet med sikkerhedssæler, mens børn på 3 år eller derover, men under 135 cm, i sådanne biler alene må befordres på bagsædet/-sæderne.

Er passagersiddepladsen/-pladserne på en bils forsæde – men ikke på bagsædet/-sæderne – forsynet med sikkerhedssæler, må børn under 3 år alene befordres på forsædet, hvor de skal anvende godkendt sikkerhedsudstyr, jf. § 80 a, stk. 1.

Der er derimod efter Justitsministeriets opfattelse ikke noget til hinder for, at børn på 3 år eller derover, men under 135 cm, befordres på bagsædet, hvis passagersiddepladsen/-pladserne på forsædet er optaget, jf. herved punkt 6 nedenfor.

Det bemærkes, at § 8 i sikkerhedsselebekendtgørelsen indeholder bestemmelser om, at færdselslovens § 80 b, stk. 1, ikke finder anvendelse ved visse former for passagerbefordring.

6. Prioriteringsregler ved valg af siddeplads

Pligten efter færdselslovens § 80, stk. 1, til at anvende sikkerhedssæle ved benyttelse af en siddeplads, som er forsynet med en sådan, skal også forstås som en pligt til at prioritere en siddeplads med sikkerhedssæle frem for en siddeplads uden sæle, jf. afsnit 2.1.1. i bemærkningerne til selelovforslaget (L 85), Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, s. 2546ff.

Om den situation, hvor en bils forsædes, men ikke bilens bagsædes (eller bagsæders), passager-siddepladser er forsynet med sikkerhedssæler, fremgår det endvidere af afsnit 2.3.2. i bemærkningerne til lovforslaget, at færdselslovens § 80 a, stk. 2, indebærer, at et barn på 3 år eller derover med en legemshøjde på under 135 cm skal befordres på en siddeplads på forsædet og anvende særligt tilpasset sikkerhedsudstyr, jf. § 80 a, stk. 1.

Efter Justitsministeriets opfattelse gælder dette imidlertid kun, hvis der er en ledig passagersidde-

plads på forsædet. Er passagersiddepladsen på forsædet optaget af en anden passager – hvad enten der er tale om et barn eller en voksen – er der således ikke noget til hinder for at befordre børn på 3 år eller derover med en legemshøjde på under 135 cm på bagsædet.

7. Bøde og klip i kørekortet

Hvis en fører ved samme kørsel begår flere af de forseelser i færdselslovens kapitel 12, som medfører klip i kørekortet, jf. færdselslovens § 125 – eksempelvis både overtræder færdselslovens § 80 a, stk. 1, jf. stk. 6, om anvendelse af godkendt sikkerhedsudstyr til børn under 135 cm og tilsidesætter pligten efter færdselslovens § 80 b, stk. 4, 2. pkt.,

til at påse, at passagerer under 15 år (men over 135 cm i højden) anvender sikkerhedssele under kørslen – udløses normalt kun én bøde og ét klip.

Dette gælder også, hvis samme klipbelagte forseelse i færdselslovens kapitel 12 overtrædes med hensyn til flere børn under samme kørsel.

8. Ikrafttræden m.v.

Cirkulæreskrivelsen træder i kraft den 15. december 2009.

Samtidig bortfalder cirkulæreskrivelse af 23. oktober 2006 om sikkerhedsseler, sikkerhedsudstyr til børn og antallet af passagerer, der lovligt kan beføres.

Justitsministeriet, den 7. december 2009

ANETTE ARNSTED